Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

D

Paper-II
PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....
   (Name) ....
2. (Signature) ....
   (Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....
(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 13217

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Psychology
Paper II
मानसशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Which type of validity compares scores on a measure with some established criterion ?

(A) Content validity

(B) Predictive validity

(C) Construct validity

(D) Concurrent validity

2. The GSR is usually considered to be :

(A) A measure of conscious emotion

(B) An index of honesty

(C) A measure of cortical arousal

(D) A measure of autonomic arousal

1. काही प्रस्थापित निकषांशी यथार्थतेच्या कोणत्या प्रकारात मापनावरील गुणांची तुलना काही प्रस्थापित निकषांशी केली जाते ?

(A) आशयात्मक यथार्थता

(B) पूर्वकथनात्मक यथार्थता

(C) रचित यथार्थता

(D) सहवर्ती यथार्थता

2. गॅल्व्हानो-त्वक् अनुक्रियेचे वर्णन साधारणपणे असे केले जाते :

(A) सबोध भावना मापन

(B) सत्यप्रीयतेचे मापन

(C) प्रमस्तिष्क जागरणाचे मापन

(D) स्वायत्त जागरणाचे मापन

3. K-R 20 reliability gets influenced due to :
   (A) Heterogeneity of behaviour sampled
   (B) Socially desirable responses
   (C) Maturity of respondents
   (D) Difficulty level of the items

4. If a psychological test has uniform procedure used in the administration and scoring of the test, the test can be best be described as :
   (A) Valid
   (B) Standardized
   (C) Reliable
   (D) Normed

5. Means-End Analysis can be described as :
   (A) Re-encoding the problem
   (B) A heuristic that involves avoiding previous problem solving states
   (C) A strategy that involves reducing the difference between current state and a goal state or a subgoal state
   (D) Constraint relaxation

3. के-आर 20 विश्वसनीयता यामुळे प्रभावित होते :
   (A) निवडलेल्या वर्तनातील बहुजिनसीपणा
   (B) सामाजिकदृष्ट्या अपेक्षित प्रतिक्रिया
   (C) प्रतिक्रिया देणाऱ्याची परिपक्वता
   (D) विधानांचे काठिण्य मूल्ये

4. जर एखाद्या मानसशास्त्रीय चाचणीत चाचणीचे प्रशासन आणि गुणांकनाबाबत एकसमान पद्धती आहे अशा चाचणीचे वर्णन असे केले जाऊ शकते :
   (A) यथार्थ/सप्रमाण
   (B) प्रमाणित
   (C) विश्वसनीय
   (D) सामान्य

5. साध्य साधन विश्लेषणाचे वर्णन असे केले जाऊ शकते :
   (A) समस्येचे पुनर्-संकेतीकरण
   (B) पूर्वीच्या समस्या परिहारातील स्थिती नवगामी-मध्ये टाळली जाते
   (C) उपध्येयस्थिती अथवा ध्येय स्थिती आणि सद्यस्थितीमधील अंतर कमी करण्याचा समावेश असणारी डावपेचाची योजना
   (D) सक्तीची विश्रांती

6. Patient, Nikhil, is told that an operation has a 10% chance of failure, whereas patient Nitin is told that the same operation has 90% chance of success. If Nikhil chooses not to have the surgery, while Nitin chooses to have the surgery, to what psychological phenomenon could you attribute this outcome ?
   (A) Representative heuristic
   (B) Availability heuristic
   (C) Framing effect
   (D) Functional fixedness

7. Unlike deductive reasoning, inductive reasoning can :
   (A) Lead to more reliable conclusions
   (B) Lead to false conclusions
   (C) Prove a statement to be true or false
   (D) Deductive and inductive reasoning are actually the same

6. रुग्ण निखीलला सांगितले जाते की, शस्त्रक्रियेत 10% अपयश येऊ शकते, तर रुग्ण नितीनला सांगितले जाते की, त्याच शस्त्रक्रियेसाठी 90% यशाची खात्री आहे. जर निखीलला शस्त्रक्रिया करायची नाही हे ठरवतो, तर नितीन शस्त्रक्रिया करायची ठरवतो.

   प्रस्तुत निष्पत्तीसाठी कोण कोणती मानसशास्त्रीय घटना लागू पडते ?
   (A) प्रातिनिधिक नवगामी
   (B) उपलब्धी नवगामी
   (C) संदर्भीय परिणाम
   (D) कार्य विचारबद्धता

7. निगमन युक्तीवादापेक्षा, प्रवर्तन युक्तीवाद :
   (A) विश्वसनीय निष्कर्षाप्रत पोहचण्यास पुढाकार घेतो
   (B) चुकीच्या निष्कर्षाप्रत पोहचण्यास पुढाकार घेतो
   (C) विधान खरे की खोटे हे शोधतो
   (D) प्रत्यक्षात निगमन युक्तीवाद आणि प्रवर्तन युक्तीवाद दोन्हीही सारखेच आहेत

8. Our memory for facts that are not recalled in any particular temporal context is known as :

(A) Semantic memory

(B) Episodic memory

(C) Procedural memory

(D) Implicit memory

9. The strength of responding declines with increasing distance from original CS is called :

(A) Extinction gradient

(B) Generalization gradient

(C) Discrimination gradient

(D) Inhibition gradient

10. Ames rooms are used to create :

(A) Stereoscopic effects

(B) Visual illusion

(C) Event related potentials

(D) Visual parallax

8. आपली तथ्यांची स्मृती ज्याच प्रत्यावहन कोणत्याही कालिक संदर्भात केले जात नाही त्याला असे म्हणतात :

(A) अर्थपर स्मृती

(B) घटना स्मृती

(C) प्रक्रियन स्मृती

(D) अव्यक्त स्मृती

9. मूळ अभिसंधित उद्दीपकापेक्षा अंतर वाढल्यास प्रतिक्रियेची तीव्रता घटते त्याला असे म्हणतात :

(A) विलोपन प्रवणक

(B) सामान्यीकरण प्रवणक

(C) भेदनीकरण प्रवणक

(D) निरोधन प्रवणक

10. एम्सची खोली ह्यासाठी उपयोगी ठरते :

(A) त्रिमितीदर्शी परिणाम

(B) दृष्टी आभास

(C) घटनासंबंधी विभव

(D) दृष्टिभेद

11. The subcortical brain structure involved in learning, memory and emotion is the :
(A) Hippocampus
(B) Corpus callosum
(C) Uncus
(D) Olfactory bulb

12. Which of the following is a culture free test ?
(A) TAT
(B) PMT
(C) WISC
(D) MMPI

13. The method of internal consistency focuses on :
(A) Reliability
(B) Factor analysis
(C) The use of theory
(D) Folk concept

11. ही अधोबाह्यक संरचना अध्ययन, स्मृती व भावनेशी निगडित आहे :
(A) अश्वमीन
(B) कॉर्पस् कॅलोसम
(C) अंकस
(D) गंध कंद

12. खालील कोणती चाचणी संस्कृती निरपेक्ष आहे ?
(A) टी. ए. टी.
(B) पी. एम. टी.
(C) विस्क
(D) एम. एम. पी. आय.

13. अंतर्गत सुसंगतता पद्धतीचे लक्ष केंद्रित असते :
(A) विश्वसनीयता
(B) घटक विश्लेषण
(C) सिद्धांताचा उपयोग
(D) लोक संकल्पना

14. The idea that muscle of the face sends information to the brain and that this affects the emotion we feel is known as :

(A) Schachter's cognitive theory

(B) James-Lange theory

(C) Darwin's facial expression theory

(D) The facial feedback hypothesis

15. Cultural norms that regulate the appropriate expression of emotion are called :

(A) Cognitions

(B) Polygraphs

(C) Display rules

(D) Emotional cues

14. चेहऱ्याचे स्नायू मेंदूला माहिती पोचवतात व तिचा परिणाम भावनांवर होतो, ह्या विचाराला खालील–प्रमाणे संबोधतात :

(A) शॅक्टर यांची बोधन उपपत्ती

(B) जेम्स-लॅन्ज उपपत्ती

(C) डार्विन ह्यांची चेहरा भावना उपपत्ती

(D) आनन प्रतिभरण अभ्युपगम

15. भावनांची योग्य अभिव्यक्ती नियंत्रित करणारे सांस्कृतिक मानक :

(A) बोधन

(B) एकसमय बहुरेखी

(C) प्रदर्शन नियम

(D) भावनिक संकेत

16. Standard Error of Measurement (SEM) of mean statistics is a :
   (A) Variability measure of frequency distribution
   (B) Variability measure of sampling means distribution
   (C) Variability measure of 'F' distribution
   (D) Variability measure of χ^2 distribution

17. WAIS IV tests :
   (A) Three areas : Verbal, Performance and Freedom from Distractibility
   (B) Four areas : Verbal comprehension, perceptual organization, working memory and processing speed
   (C) Three areas : Verbal comprehension, perceptual organization, working memory
   (D) Four areas : Verbal performance, freedom from distractibility and processing speed

16. मध्यमानाचे प्रमाण दोष मापन हे :
   (A) वारंवारता वितरणाच्या परिवर्तनशीलतेचे मापन आहे
   (B) नमुना मध्यमान वितरणाच्या परिवर्तन-शीलतेचे मापन आहे
   (C) F-वितरणाच्या परिवर्तनशीलतेचे मापन आहे
   (D) χ^2 वितरणाच्या परिवर्तनशीलतेचे मापन आहे

17. वेस IV ही चाचणी हे घटक मापते :
   (A) तीन घटक : शाब्दिक, कृती व विकर्षण-शीलता मुक्ती
   (B) चार घटक : शाब्दिक समाकलन, संवेदन संघटना, गृहीत स्मृती व संस्करण वेग
   (C) तीन घटक : शाब्दिक समाकलन, संवेदन संघटना व गृहीत स्मृती
   (D) चार घटक : शाब्दिक, कृती, विकर्षण-शीलता मुक्ती व संस्करण वेग

18. Which of the following could be described as a problem for which the solution requires insight and restructuring ?
    (A) The tower of Hanoi
    (B) The water jars task
    (C) The nine dot problem
    (D) The hobbits and orcs task

19. The term 'chunking' refers to :
    (A) Systematic ways of encoding information
    (B) Repetition to ensure recall
    (C) Number and letter-word systems
    (D) Rehearsal of an image in mind

20. When US precedes CS it is known as :
    (A) Forward conditioning
    (B) Secondary conditioning
    (C) Higher order conditioning
    (D) Backward conditioning

18. खालीलपैकी कशास समस्या म्हणून वर्णन करता येईल, ज्यासाठी समस्या उकलीसाठी मर्मदृष्टी आणि पुनर्रचनेची आवश्यकता पडेल ?
    (A) टावर ऑफ हनोई
    (B) वाटर जार टास्क
    (C) नऊ बिंदू समस्या
    (D) हॉबीटस् आणि ओआरसीएस टास्क

19. ''एकत्रीकरण'' या संज्ञेचा अर्थ हे आहे :
    (A) माहितीचे योजनाबद्ध संकेतन करणे
    (B) प्रत्यावहनाकरिता पुनरावृत्ती
    (C) संख्या आणि वर्ण-शब्द प्रणाली
    (D) मनातल्या प्रतिमेची उजळणी करणे

20. जेंव्हा अनअभिसंधित उद्दीपक अभिसंधित उद्दीपकाच्या आधी चेते त्याला हे म्हणतात :
    (A) पुरोगामी अभिसंधान
    (B) दुय्यम अभिसंधान
    (C) उच्चश्रेणी अभिसंधान
    (D) प्रतिगामी अभिसंधान

21. Learning in classical conditioning consists of :

(A) Associating new response to previously neutral stimulus

(B) Associating a new stimulus to previous response

(C) Associating a new neutral stimulus to a new response

(D) Associating old neutral stimulus to old response

22. Object recognition depends most on :

(A) Surface information

(B) Colour information

(C) Edge information

(D) Location information

21. अभिजात अभिसंधानातील अध्ययनात :

(A) पूर्वीच्या तटस्थ उद्दीपकाला नवीन प्रतिक्रियेचे साहचर्य स्थापित होणे

(B) पूर्वीच्या प्रतिक्रियेला नवीन उद्दीपकाचे साहचर्य स्थापित होणे

(C) नवीन तटस्थ उद्दीपकाला नवीन प्रतिक्रियाचे साहचर्य स्थापित होणे

(D) पूर्वीच्या उद्दीपकाशी पूर्वीच्या प्रतिक्रियेचे साहचर्य स्थापित होणे

22. वस्तू ओळख ह्यावर अधिक अवलंबून असते :

(A) पृष्ठ माहिती

(B) रंग माहिती

(C) कड माहिती

(D) स्थळ माहिती

23. Hypothalamus regulates :
(1) Body temperature
(2) Memory processes
(3) Food intake
(4) Development of secondary sexual characteristics
(A) (1) and (2) only
(B) (1) and (3) only
(C) (1), (2) and (3) only
(D) (1), (3) and (4) only

24. The RAS is responsible for :
(1) Arousal and wakefulness
(2) Selective attention
(3) Filtering sensory motor information
(4) Facial expressions
(A) (1) and (2) only
(B) (1) and (3) only
(C) (1), (2) and (3) only
(D) (1), (2) and (4) only

23. अधश्चेताक्षेपक ह्याचे नियंत्रण करतो :
(1) शरीराचे तापमान
(2) स्मृती प्रक्रिया
(3) अन्न सेवन
(4) दुय्यम लैंगिक लक्षणांचे विकास
(A) फक्त (1) आणि (2)
(B) फक्त (1) आणि (3)
(C) फक्त (1), (2) आणि (3)
(D) फक्त (1), (3) आणि (4)

24. जालरचना बंध ह्यासाठी जबाबदार असतो :
(1) जागरण व जागृती
(2) निवडक अवधान
(3) वेदनिक कारक माहितीची गाळणी
(4) चेहऱ्यावरील भावभावना
(A) फक्त (1) आणि (2)
(B) फक्त (1) आणि (3)
(C) फक्त (1), (2) आणि (3)
(D) फक्त (1), (2) आणि (4)

25. The quality or value of the results of an experiment mostly depend upon :
    (A) The extent to which extraneous variables have been controlled or eliminated
    (B) The number of independent variables that have been manipulated
    (C) The extent to which the independent and the dependent variables are correlated with each other
    (D) Whether humans or non-humans were used as participants in the experiment

26. Alternate forms reliability has limitations :
    (1) Get influenced by practice effect
    (2) Most difficult to make the forms equivalent
    (3) Cannot be administered in immediate succession

    Codes :
    (A) (1) only
    (B) (2) only
    (C) (2) and (3) only
    (D) (1) and (2) only

25. प्रयोगाच्या गुणवत्तेसाठी खालील बाब सर्वात जबाबदार असते :
    (A) अवांतर परिवर्त्य नियंत्रित किंवा बाद केल्याचे प्रमाण
    (B) किती स्वतंत्र परिवर्त्यांवर कारक व्यापार केला
    (C) स्वतंत्र व अवलंबी परिवर्त्य किती प्रमाणात सहसंबंधित आहेत
    (D) प्रयुक्त म्हणून मानवांचा व प्राण्यांचा किती वापर झाला

26. पर्यायी रूप विश्वसनीयतेला काही परिसीमा असतात :
    (1) त्यावर सरावाचा परिणाम होतो
    (2) पर्यायी रूपे एकसारखे बनवणे कठीण असते
    (3) दोन्ही पर्याय पाठोपाठ देता येत नाहीत

    सांकेतांक :
    (A) फक्त (1)
    (B) फक्त (2)
    (C) फक्त (2) व (3)
    (D) फक्त(1) व (2)

27. Match List I with List II by using the code key given below :

List I

(Theorists)

(P) Adler

(Q) K. Horney

(R) Freud

(S) Jung

List II

(Terms)

(1) Thenatoes

(2) Archetypes

(3) Striving for superiority

(4) Neurotic needs

Codes :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(3)	(4)	(1)	(2)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(1)	(2)	(3)	(4)
(D)	(4)	(1)	(2)	(3)

27. यादी I आणि यादी II यांच्या जोड्या लावा आणि त्या खाली दिलेल्या सांकेतांकाच्या आधारे योग्य उत्तर द्या :

यादी I

(सिद्धांतकार)

(P) अॅडलर

(Q) के. हॉर्नें

(R) फ्रॉईड

(S) युंग

यादी II

(संज्ञा)

(1) थेनाटोज

(2) आदिमरूप

(3) श्रेष्ठत्वासाठी प्रयत्नशील

(4) चेतापदशी गरजा

सांकेतांक :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(3)	(4)	(1)	(2)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(1)	(2)	(3)	(4)
(D)	(4)	(1)	(2)	(3)

28. The ability of a test to measure things consistently is referred to as :

(A) Validity

(B) Reliability

(C) Construct validity

(D) Concurrent validity

29. Research by Paul Ekman and Wallace indicate that subjects are generally successful in identifying (from facial cues in photographs) all but which of the following emotions ?

(A) Fear

(B) Anger

(C) Happiness

(D) Contentment

30. What part of the brain is known for voluntary control over emotional reactions ?

(A) Amygdala

(B) Thalamus

(C) Temporal lobe

(D) Prefrontal lobe

28. एखाद्या चाचणीची क्षमता जी घटकांचे मापन स्थिर व सुसंगतीने करते त्यास असे संबोधले जाते :

(A) यथार्थता

(B) विश्वसनीयता

(C) रचित यथार्थता

(D) सहवर्ती यथार्थता

29. पॉल एकमन व वॉलेस ह्यांचा अभ्यास असे निदर्शित करतो की प्रयुक्त साधारणत: ही भावना वगळता बाकी भावना फोटोवरून ओळखू शकतो :

(A) भीती

(B) राग

(C) आनंद

(D) समाधान

30. भावनिक प्रतिक्रियांवर इच्छानुवर्ती नियंत्रणासाठी मेंदूचा कोणता भाग महत्त्वाचा असतो ?

(A) बदामाकार संस्था

(B) चेताक्षेपक

(C) कुंभखंड

(D) पूर्वललाटी खंड

31. .... technique/s of factor analysis is/are used in the study of construct validity of the test.

(1) Confirmatory factor

(2) Principal factor

(A) (1) only

(B) (2) only

(C) (1) and (2) both

(D) Neither (1) nor (2)

32. Which of the following is/are essential for the classification principle in measurement ?

(1) Either $(a = b)$ or $(a \neq b)$ but not both

(2) If $(a = b)$ and $(b = c)$, then $(a = c)$

(3) If $(a > b)$ and $(b > c)$, then $(a > c)$

(A) (1) only

(B) (2) only

(C) (2) and (3) only

(D) (1) and (3) only

33. Who proposed that "behaviour is a function of the interaction between the person and the environment" ?

(A) Allport

(B) Dollard

(C) Lewin

(D) Bandura

31. घटक विश्लेषणाचे .... तंत्र संकल्पना यथार्थता विश्लेषणाच्या अभ्यासात वापरतात.

(1) पुष्टीदर्शक घटक

(2) प्रमुख घटक

(A) फक्त (1)

(B) फक्त (2)

(C) (1) आणि (2)

(D) (1) आणि (2) दोन्हीही नाही

32. मापनातील वर्गवारी तत्त्वासाठी खालीलपैकी काय आवश्यक असते ?

(1) एक तर $(a = b)$ किंवा $(a \neq b)$ परंतु दोन्हीही नाही

(2) जर $(a = b)$ आणि $(b = c)$, तर $(a = c)$

(3) जर $(a > b)$ आणि $(b > c)$, तर $(a > c)$

(A) फक्त (1)

(B) फक्त (2)

(C) फक्त (2) आणि (3)

(D) फक्त (1) आणि (3)

33. ''वर्तन हे व्यक्ती आणि पर्यावरणाच्या आंतर-क्रियाचे कार्य आहे'' असे कोणी प्रतिपादित केले ?

(A) ऑलपोर्ट

(B) डोलार्ड

(C) लेविन

(D) बांडूरा

34. Which one of the following is the oldest label for intelligence tests not influenced by cultural factors ?
    (A) Culture-common
    (B) Culture-free
    (C) Culture-fair
    (D) Cross-cultural

35. Which of the following statements are true of information processing ?
    (1) Human mind processes information in stages as does a computer
    (2) Mental processes are embedded in real time and can be measured in terms of time
    (3) The study of transforming, reducing, elaborating, recovering and using the sensory input
    (4) Information-processing psychologists use experimental and quasi-experimental techniques in their investigations

    Select the *correct* option from the codes given below :
    (A) (1) and (4)
    (B) (1), (3) and (4)
    (C) (2) and (4)
    (D) (1), (2), (3) and (4) are correct

34. खालीलपैकी जुने नामाभिधान (शिक्का) असणारी बुद्धीमत्तेची चाचणी जी सांस्कृतिक घटकांनी प्रभावित नाही :
    (A) संस्कृती समान
    (B) संस्कृती मुक्त
    (C) संस्कृती निरपेक्ष
    (D) आंतर-सांस्कृतिक

35. खालीलपैकी कोणती विधाने माहिती संस्करणा-बाबत खरी आहेत ?
    (1) संगणकाप्रमाणेच मानवी मनात माहितीचे संस्करण टप्प्या-टप्प्याने होते
    (2) वास्तव वेळात मानसिक प्रक्रिया अंतर्हित होतात आणि वेळे संदर्भात मापन केले जाऊ शकते
    (3) वेदनिक ग्रहणाचे उपयोजन, वसूली, तपशिलीकरण, कमी करणे आणि रूपांतरणाचा अभ्यास
    (4) माहिती संस्करण शास्त्रज्ञ त्यांच्या संशोधनात प्रायोगिक आणि तत्सम प्रायोगिक तंत्राचा वापर करतात

    खाली दिलेल्या सांकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :
    (A) (1) आणि (4) योग्य
    (B) (1), (3) आणि (4) योग्य
    (C) (2) आणि (4) योग्य
    (D) (1), (2), (3) आणि (4) योग्य

36. Forgetting occurring due to mere passage of time is called :

(A) Proactive inhibition

(B) Retroactive inhibition

(C) Negative transfer

(D) Decay

36. कालांतरामुळे स्मृतीतील माहितीचे विलोपन होणे त्याला हे म्हणतात :

(A) अनुलक्षी निरोधन

(B) पूर्वलक्षी निरोधन

(C) ऋण संक्रमण

(D) लोप होणे

37. Once an item is coded in a specific cue dependent way it is subject to :

(A) Decoding specificity hypothesis

(B) Semantic specificity hypothesis

(C) Encoding specificity hypothesis

(D) Procedural specificity hypothesis

37. जेव्हा एका घटकाचे संकेतन विशिष्ट सूचक अवलंबन पद्धतीने केले जाते त्या अभ्यूपगमाला हे म्हणतात :

(A) विसंकेतन विशिष्टता अभ्यूपगम

(B) अर्थपर विशिष्टता अभ्यूपगम

(C) संकेतन विशिष्टता अभ्यूपगम

(D) प्रक्रियात्मक विशिष्टता अभ्यूपगम

38. Coding format of items in short-term memory is primarily :

(A) Acoustic

(B) Visual

(C) Semantic

(D) Tactile

38. लघुकालिक स्मृतीत घटकांच्या संकेतनाचे स्वरूप प्रामुख्याने हे असते :

(A) ध्वनिक

(B) दृक्

(C) अर्थपर

(D) स्पर्श

39. When a new CS is paired with established CS and conditioning takes place, it is :
    (A) Primary conditioning
    (B) Secondary conditioning
    (C) Backward conditioning
    (D) Higher order conditioning

40. The natural eliciting stimulus in classical conditioning is called :
    (A) Conditioned stimulus
    (B) Unconditioned stimulus
    (C) Neutral stimulus
    (D) Aversive stimulus

41. Prosopagnosia involves the loss of :
    (A) Face recognition
    (B) Distance judgement
    (C) Pattern recognition
    (D) Size judgement

39. जेव्हा पूर्वी स्थापित असलेल्या अभिसंधित उद्दीपकाबरोबर नवीन अभिसंधित उद्दीपकाची जोडी लावली जाते आणि अभिसंधान प्रस्थापित होते त्याला हे म्हणतात :
    (A) प्राथमिक अभिसंधान
    (B) दुय्यम अभिसंधान
    (C) प्रतिगामी अभिसंधान
    (D) उच्चश्रेणी अभिसंधान

40. अभिजात अभिसंधानात नैसर्गिक उत्सर्ग उद्दीपकला हे म्हणतात :
    (A) अभिसंधित उद्दीपक
    (B) अनअभिसंधित उद्दीपक
    (C) तटस्थ उद्दीपक
    (D) परावृत्ती उद्दीपक

41. प्रोसोपॅगनोझिया मध्ये हे ज्ञान कमी होते :
    (A) चेहरा ओळख
    (B) अंतर निर्णय
    (C) संघात ओळख
    (D) आकार निर्णय

42. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below :

List I

(Nerve Cell Structures)

(P) Glial cells

(Q) Purkinje cells

(R) Pyramidal cells

(S) Schwann cells

List II

(Description)

(1) With multiple dendrites found in cerebral cortex

(2) Form myelin sheath in PNS

(3) Supportive and metabolic functions

(4) Found in cerebral cortex have conical body

Codes :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(3)	(1)	(4)	(2)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

42. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(चेतासंस्थेतील संरचना)

(P) आधार पेशी

(Q) पुरकिंजे पेशी

(R) मेरू पेशी

(S) श्वॉन पेशी

यादी II

(वर्णन)

(1) प्रमस्तिष्क बाह्यकात आढळणारे, अनेक वृक्षिकाधारी

(2) परिघीय चेतासंस्थेत मायलिन आवरण निर्माण करणारे

(3) आधार व चयापचय कार्य

(4) प्रमस्तिष्क बाह्यकात आढळणाऱ्या त्रिकोणी आकाराच्या पेशी

सांकेतांक :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(3)	(1)	(4)	(2)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

43. Although there are many varieties and types of research in psychology, research methods tend to fall into one of which two categories ?

(A) Experimental and correlational

(B) Meta-analysis and baseline designs

(C) Unilateral and factorial

(D) Physical or social

Question Nos. 44 to 48 :

In the following questions, each question has two statements—Assertion (A) and Reason (R). Read each question carefully and decide whether Assertion and Reason are individually correct or not, and if they are correct, whether the Reason is a valid explanation of the Assertion. For each question, before the corresponding question number, indicate your answer using the following codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is NOT the correct explanation.

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

43. मानसशास्त्रात खूप प्रकारची संशोधने होतात, पण संशोधनपद्धती साधारणत: हे दोनच प्रवर्गात मोडतात :

(A) प्रायोगिक व सहसंबंधित

(B) उच्च विश्लेषण व आधार रेषा आखणी

(C) एक पार्श्विक व घटकीय

(D) शारीरिक व सामाजिक

प्रश्न क्र. 44 ते 48 :

खालील प्रश्नांमध्ये, प्रत्येक प्रश्नात दोन वाक्ये आहेत —

एक विधान (Assertion or A) व कारण (Reason or R). प्रत्येक प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा. विधान आणि कारण स्वतंत्रपणे बरोबर आहेत की नाही ते ठरवा, आणि ती बरोबर असतील तर कारण हे विधानाचे यथार्थ स्पष्टीकरण आहे का ते ठरवा. प्रत्येक प्रश्नासाठी त्याच्या योग्य प्रश्नक्रमांकासमोर खालील संकेतन वापरून आपले उत्तर दर्शवा :

(A) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत व कारण (R) हे विधानाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत पण कारण (R) हे विधानाचे बरोबर स्पष्टीकरण नाही

(C) विधान (A) सत्य आहे पण कारण (R) हे चूक आहे

(D) विधान (A) चूक आहे पण कारण (R) हे सत्य आहे

44. **Assertion (A) :**
Loss of smell is a common sequelae of TBI.
Reason (R) :
Olfactory neurons are easily damaged and sheared off by sudden movements of the brain in relation to the skull.

45. **Assertion (A) :**
Effect of smell on emotion and mood is instantaneous, and tied with emotional memories.
Reason (R) :
Olfactory information passes through amygdala, hippocampus, then through thalamic relay stations onto frontal and neocortex.

46. **Assertion (A) :**
Research on verbal ability demonstrated that adopted children come to resemble their birth parents almost similar to children raised by their parents.
Reason (R) :
Genetic factors have a minor role in determining verbal ability in children.

47. **Assertion (A) :**
Leaderless group, discussion as an assessment tool is useful for assessing verbal and communication skills.
Reason (R) :
Situational tests are successful in assessing those behaviours which are closer to reality.

44. **विधान (A) :**
मेंदूला बसलेल्या घावानंतर गंध संवेदनात घट अनेकदा दिसते.
कारण (R) :
गंध वेदनीय चेतापेशी मेंदूच्या अचानक हालचाली–मुळे कापल्या जातात.

45. **विधान (A) :**
गंधाचा भावनेवर व भावस्थितीवर होणारा परिणाम हा समकालीन आणि तो भावनिक स्मृतीशी बांधलेला असतो.
कारण (R) :
गंध वेदनीय माहिती बदामाकार व अश्वमीन, यांच्या कडून चेताक्षेपक स्थानावरून अग्र व नवीन बाह्यकाकडे जाते.

46. **विधान (A) :**
शाब्दिक क्षमतेवरील संशोधन असे दाखविते की, दत्तक घेतलेल्या मुलांची क्षमता जन्मदात्या पालकांच्या क्षमतेशी इतके साम्य दाखविते की, जन्मदात्या पालकांबरोबर राहणाऱ्या मुलांमधील शाब्दिक क्षमतेसारखेच ती असते.
कारण (R) :
शाब्दिक क्षमतेच्या निश्‍चितीकरणात जैविक घटकांची भूमिका गौण असते.

47. **विधान (A) :**
शाब्दिक आणि संप्रेषण कौशल्यांचे मूल्यांकन करण्यासाठी नेतृत्व विरहित समूह चर्चा उपयुक्त असते.
कारण (R) :
वास्तवाच्या जवळ जाणाऱ्या वर्तनाचे मूल्यांकन करण्यासाठी परिस्थितीजन्य चाचण्या यशस्वी झाल्या आहेत.

48. **Assertion (A) :**

Patients with myasthenia gravis are administered acetylcholine esterase inhibitors.

Reason (R) :

Acetylcholine esterase inhibitors enhance activity of acetylcholine at the neuromuscular junction by preventing its breakdown.

49. When a researcher develop a tentative explanation for some phenomenon that can be tested and then either rejected or supported, that researcher has developed :

(A) a scientific method

(B) empirical evidence

(C) a hypothesis

(D) an operational definition

50. MACI is a personality assessment tool that is :

(A) Projective and used for adults

(B) Objective and used for adults

(C) Projective and used for adolescents

(D) Objective and used for adolescents

48. **विधान (A) :**

मायस्थिनिया ग्रॅव्हिस् हा आजार असलेल्या व्यक्तीला एसेटिलकोलीन एस्ट्रेझ निरोधक दिले जातात.

कारण (R) :

एसेटिलकोलीन एस्ट्रेझ निरोधक हे चेतास्नायू-संधीतील एसेटिलकोलीनचा ऱ्हास रोखून त्याच्या कार्याचे वर्धन करतात.

49. जेव्हा एखाद्या संशोधक प्रत्ययाची कारणमीमांसा मांडतो, मग त्याची योग्य तपासणी करून त्याचा अस्वीकार करतो अथवा आधार देतो, तेव्हा त्या संशोधकाने खालील कृती केली असते :

(A) शास्त्रीय पद्धती

(B) अनुभवाधिष्ठित पुरावा

(C) अभ्युपगम

(D) संक्रियात्मक व्याख्या

50. मॅकी (एम. ए. सी. आय.) ही व्यक्तिमत्त्व चाचणी अशा प्रकारची आहे :

(A) प्रक्षेपण तंत्र, प्रौढांसाठी वापरली जाते

(B) वस्तुनिष्ठ चाचणी, प्रौढांसाठी वापरली जाते

(C) प्रक्षेपण तंत्र, कुमारवयीन मुलांसाठी वापरली जाते

(D) वस्तुनिष्ठ चाचणी, प्रौढांसाठी वापरली जाते

ROUGH WORK